

לא ידעת שהאי כה מתפצל

שלושה שירים

מאנגלית (קפריסין): מיתר הלל קורמן

נורה נדג'ריאן היא סופרת ומשוררת ארמנית-קפריסאית, ילידת לימסול 1966. סביה הם פליטים ארמניים שהשתקעו בקפריסין בתחילת המאה העשרים. היא כותבת באנגלית, בארמנית וביוונית, וכתיבתה מתמקדת בעיקר באירועים הנוגעים לאי הולדתה. כילדה צעירה בשנת 1974, גורשה מביתה בצפון האי, שנכבש על ידי הטורקים. היא נאלצה לנוס עם משפחתה לדרום האי כפליטת מלחמה. היא משתתפת קבועה בתחרויות בינלאומיות, פסטיבלים לשירה, כנסים ספרותיים ופרויקטים אחרים, שיריה וסיפורים קצרים שלה הופיעו גם באנתולוגיות רבות ברחבי העולם. נדג'ריאן הצהירה כי יצירתה הושפעה בעיקר מסילביה פלאת ויהודה עמיחי. גם פאול צלאן, פאבלו נרודה ושרון אולדס השפיעו עליה רבות.

גלות

והנה אֶנְחֵנו יִשְׁנִים לַיָּד הַיָּם, וּמִקְשִׁיבִים
לְקוֹלוֹת מְהַעֲבֵר בְּגָלִים, בְּשִׁצְפָּה.

אֶנְחֵנו יִשְׁנִים לַיָּד הַיָּם, וּמִחֲכִים
לְגַלְיֵשֶׁת מְלַח שְׁיִשְׁטֵף פְּצָעִים.

יִשְׁנִים לַיָּד הַיָּם, וְנוֹתְנִים
לְשַׁחְפִּים לְתֵלֶשׁ צִלְקֵת-צִלְקֵת.

לַיָּד הַיָּם, וְחוֹלְמִים
עַל חוֹם הַנְּעֵה וְהָדָם.

חֲצִינוּ מְדַבֵּר וְזִנְחֵנו לֵב מְאַחֵר;
נִסְעֵנו לְקוֹל פִּיצוּצִים שֶׁל יָמִים וְלִילוֹת
כְּדֵי לְדַרְךָ עַל הַחוֹל הַקָּר,
בְּחוֹף הַפְּרָאִי שֶׁל בְּרִיאָה מְחַדֶּשֶׁת.

חֲצִינוּ מְדַבֵּר בְּסִנּוּר זְכוֹנוֹת
וְשִׁפְכְנו חֶפֶן חוֹל כְּדֵי לְשַׁרְף אֶת הַחֶלֶל;
לְמֵלֵא אֶת הַשְּׁקַע שָׁבוּ הַלֵּב צְרִיף לַפֶּעַם.

עַל הַחוֹל הַקָּר,
בְּחוֹף הַפְּרָאִי שֶׁל בְּרִיאָה מְחַדֶּשֶׁת.

אצבעות

(קפריסין, 1974)

את אוֹחוֹת וְנֶאֱחוֹת באוֹתה שְׁעָה
כְּתִיבְנִיקָת, שְׁעֵת קִיץ זוֹ שָׁבָה
הַכֹּל הַתְּרַחֵשׁ. וְהַשְׁתַּנֵּה.

הִיְתָה מוֹזִיקָה בְּרִדּוֹ
בְּמִטְבַּח אִמִּי וְאִמָּה
קָטְמוּ רָאשִׁים שֶׁל אֶצְבָּעוֹת בְּמִיָּה, בְּשָׁעָה עֲגֵלָה
(בְּעֶרְךָ שְׁעָה לְבִשְׁל) וְאֵת הַחֲלֻקָּת בְּגִלְגָּלוֹת
אוֹ קָרָאת עַל אֵלִים, שְׁאֶצְבָּעוֹתֶיהָ הַתְּכַוְּצוּ
בְּאֶרֶץ פְּלֵא. חֲמֻשִׁים דְּקוֹת.

שְׁעֵת יוֹלֵי נַעֲשֶׂתָה רוֹתַחַת
נְמָלִים כָּבְשׁוּ אֶת בְּהוֹנוֹתֶיךָ כְּשֶׁנִּפְחַת
בְּלוֹנֵי-מִסְטִיק עַל קְלַפֵּת עֵץ הַתְּאֵנָה
שְׁעָלֶיךָ כְּמוֹ יָדִים יָרְקוֹת וְגִדּוֹלוֹת.
דְּשָׂא תַחַת סַנְדְּלֶיךָ נִמְעֵךְ
כְּמוֹ אֵשׁ מְלַחֶשֶׁת. שְׁלֻשִׁים וְחֲמֻשׁ.

עֶשֶׂר דְּקוֹת וְגִלְיִדַת הַנִּיֵּל שְׁלֶךְ נִמְסָה
עַל אֶזְן חֲתוּל תוֹעָה
וּמִשְׁהוּ מְרַחֵף בְּשָׁמַי הַתְּכֻלֵּת
וְהַמוֹזִיקָה נַעֲצָרֵת. אִמָּא בָּאָה
וְלִקְחָה אוֹתָךְ, דְּחִפָּה אוֹתָךְ עַד שְׁאֶצְבָּעוֹתֶיךָ
וְתָרוּ עַל הַגְּלִידָה
וְהִיא נִפְלָה.

אֲבָא חֲזוֹר בְּעֵינַיִם רוֹשְׁפוֹת
שָׁב מְקַדֵּם, חֲשַׁבְתָּ. אִמָּא לֹא עָרְכָה
אֵת הַשְּׁלֶחֶן עִם סִכּוֹ"ם, אֶלָּא דְּמַעוֹת.
בְּסִיר רַתַּח תְּבַשִּׁיל שְׁלֵא עֵינַי אִישׁ, וּבְכִית

עַל הַגְּלִידָה שְׁאַהֲבֶתָּ
וְהַמְטִיבָה כְּלוּ הַתְּאֵבֵל אֶתְךָ. חֲמִשׁ.

וּבַמְּכֹונִית עֹזְבֶתָּ. חֲמִשׁ.
הַחֲתוּל לִקְק בְּהִנָּאָה אֶת שְׁאֲרֵי־וֹת הַגְּלִידָה מִכְּפֹותָיו. אַרְבַּע.
אֲצַבְעוֹת הַבְּמִיָּה הַתִּיפְחוּ בַמְטִיבָה. שְׁלֹשׁ.
עָלְיוֹ שֶׁל עֵץ הַתְּאֵנָה נֹפֵפוּ לְשִׁלּוּם. שְׁתֵּים.
אֶת נִפְרֵדָתָּ, אֲצַבֵּעַ אַחֲרֵי אֲצַבֵּעַ. אַחַת.
מֵעוֹלָם לֹא יֵדַעַתְּ שֶׁהָאֵי כַּה מִתְפַּצֵּל.

לֹא יֵדַעַתְּ שֶׁשְּׁעָה יִכּוֹלָה לְהִיֹּת כַּה אַכְזֹרִית.

קִירְנִיהַ

דְּמִינִי, אֲמַרְהָ אִמִּי, קִירְנִיָּה.
נִצְבֶּתָּ בְּקִצֵּה אֲדוּוֹת,
שָׁמַשׁ תְּפֹוֹז בְּשַׁעְרֵי
גְרִידַת תְּפֹוֹז בְּעוֹרֵי.

סִירוֹת רוֹקְדוֹת בְּמַיִם, צְפוֹת
כְּחִיּוֹכִים בְּחֻתְנָה, בְּאוֹר לְבָן.
קוֹל בְּנוֹת הַיָּם גּוֹלֵשׁ וּמְהַדְּדָה
וּמְחוּץ לְרִשְׁתוֹת הַדִּיג וּמְתוֹכָן.
הַבְּלַחֹת שִׁירִים

כְּמוֹ נְעוּרֵי, הִיא אוֹמְרַת, אֵין לְהַשִּׁיג.
לְעֵתִים בּוֹכָה, עַד יִפְגַּשׁ הַשְּׁמוֹשׁ בִּירַח,
עַד יִצְעֶקוּ בְנוֹת הַיָּם וְהַסִּירוֹת
יִהְפְּכוּ סְלָעִים מְטִים לְפַל.